

In causa A. contra Ciuitatem Imperialem T.

S V M M A R I A.

34 *ua*, † repetitionem faciunt omnium præcedentium, cum qualitatibus suis, *Bart. in l. 1. §. hoc interdicto. in fin. de postuland. l. talis scriptura. de reg. iur. Paris. consil. 78. n. 43. volum. 1. Curt. consilio 156. numero 7.*

35 Quinto: noua reformatione Rotvilâ † priuilegiatam, cum clausula derogatoria. Respondet: illam à statibus nondum vt suam, approbatam, & dominos hæctenus semper dubitasse, nûm in iudicando sequenda sit. Deinde clausulam illam generalem, † non obstantibus quibuscunque priuilegiis, &c. non esse sufficientem, ad tollendum exemptionis priuilegium Comitum, cum clausula derogatoria: Sed etiam necesse fuisse, de

36 ista clausula † facere specialem mentionem, & quod illi derogatum esset in specie: *Felin. cap. accedentes. numero 4. de præscript. Ruin. consilio 226. numero 5. 6. 7. 8. volum. 1. Zephal. dict. consilio numer. 84. Ruin. consilio 196. libr. 1.*

Nec obstat, quod secundum priuilegium tollit primum, habens etiam clausulam derogatoriam, *Calderin. consil. 11. Ruin. d. consil. 226. Felin. d. loco.*

38 Respondetur enim, † quod tunc diceretur per viam legis concessum, quando est generale: *Ruin. d. loco. num. 12. notatur in auth. quas actiones Cod. de SS.*

39 *Eccles. Rotvilense autem nouissimum, † siue reformatio, non est tale, eum tantum contemplatione certi loci, id est, dicti Iudicij concessum. Ideo remanet simplex priuilegium, nec transit in legem generalem, l. 1. de consil. princ. l. 3. ibi Bald. C. dell. Calderin. in d. consil. loquitur de lege generali. Ita Ruin. d. numero 12.*

40 Præterea cum feudum † non tribuat iurisdictionem: Ita etiam verba priuilegij, vbi loquitur de *Eshenleuten* / non loquitur de aliis vasallis, quam qui coram eius *Hoffgericht* conueniuntur. Sed priuilegium loquitur indistincte, licet forte liberû sit vasallis, se subiicere eius iurisdictioni, vel non: Et casu hoc, nolint, tamen in eo militat priuilegium, quod in Rotvilensi iudicio conueniri non debeant.

Concludit, ex quo verba priuilegij Comitum, ad omnem casum, clara sunt, & per illud Rotvilensi penitus derogatum: & intentata actio, vel potius factum ipsum, ad spoliū verum, proprie intelligendo, & prout verba Rotvilensis priuilegij, & antiq. Ordin. Sonant, propter defectum possessionis, recte accomodari non possit, male iudicatum, bene appellatû, vnd daf die Hauptsach an gebührende Orth zu remittieren / als wir sie auch hiemit remittieren / & compensatis expensis, cum Appellatus pro se habeat Reformationem: Item, quælibet turbatio ibi pro spolio, licet improprie, & abusiue accipiatur, & pro *Eshaffst* arripiatur. Sicut in multis iniuriarum casibus factum, & semper contra *Rotweyl* iudicatum in Camera.

D. I. Cum Referentibus: Expensas vult compensare

D. G. & S. Pariter

1 Articulos impertinentes, vel irrelevantes Iudex ne quidem cum clausula: Saluo iure impertinentium & non admittendorum, admittere debet, alias litem faciat suam. Contrarium. num. 5. Ratio eius ibid.

2 Confessione iudiciali, nulla probatio fortior inueniri potest.

3 Ad iudicis officium pertinet curare, vt finis litibus imponatur.

4 Defensio habet vim exceptionis, estq; iuris naturalis.

6 Superflua admittere securus est, quam necessarium reicere.

7 Iudicis pars illa, que minus onerosa est vtrique litiganti, & per quã vtriq; consultitur, semper eligenda est.

8 Appellationem, in dubio iudicatur, non esse desertam, quia vtrique parti consultitur, & ius alicuius non leditur.

9 Probationes & allegationes non audire, periculosum est. Itemque Aduocatos partium. num. 10. Ratio eius. num. 11.

12 Probatum vbi non satis, ibi nec tuto pronunciari potest.

13 Probationes in causa inducere, est officium partis, non pertinet ad officium iudicis.

14 Iudex cito pronuncians, non præsumitur bene iudicasse.

15 Iudex post conclusionem in causa etiam dubia mouere potest.

REFERENS putat submissum super admissione articulorum defensionalium, 22. Ianuarij & 27. April. Anno 74. productorû. Quinimo Actores definitiue submiserunt 18. Ianuarii, Anno 76. petendo, daf *Begentheil auch beschließen soll.* Hocque vt faciat, *Wildhelm* 15. Febr. petiit tres menses. Sed *Rieff steck* noluit tantum tempus concedere. Vnde 17. Februarij Anno eodem, per sententiam d. *Wildhelm* præfiguntur 6. *Wochen / auff mündlichen Beschluß / 18. Ianuarij beschehen was sich gebürt zuhandlen / sub comminatione, daf die Sach in demselben Puncten für beschloffen angenommen seyn soll.* Inde 14. Martij d. *Wildhelm*. dicit, se velle ad proximam concludere, prout 27. Martij in pûcto defensionalium concludit, petendo: eos ad probandum admitti: In puncto der Probationschrift / repetendo 18. Ianuarii angethanen Beschluß / auch den 11. Martij, Anno 75. Concludendo.

Et omisissis superfluis, dicit conclusiue, non esse admittendos articulos defensionales: quia ex tenore eorundem manifeste patet, quosdam esse repetitos ex libello: quosdam in responsionibus ad eundem affirmatos: aliquos captiosos, illatiuos, nonnullos iuris: reliquos vero omnes impertinentes, & irrelevantes, vnde probati,

non

non releuabunt: Ideo non admittēdi. Quin imo,
 1 quoties apparet, † esse impertinentes, vel irre-
 leuantes, Iudex nō debet illos admittere ne cum
 clausula quidem: *Saluo iure pertinentium, & non ad-*
mittendorum. Specul. in tit. de possid. §. 6. 7. alias facit
litē suam, glos. in c. cum contingat. verb. nihilominus.
de offic. deleg. ibi Canonist. Dd. in leg. 2. §. prator ait. de
damno infect. Bartol. in leg. ille à quo. §. si de testamento
numero 4. ad Senatus Consultum Trebell. Sane vt pla-
 ne releuantes aliquis statuatur (quod tamen non
 concedit) quod forte aliquo modo causæ admi-
 niculentur: Tamen ad probandum nō posse ad-
 mitti: Quia Actores in Responsonibus suis ve-
 ros credunt illos articulos, quorū respectu essent
 admittendi. Cum ergo quosdam articulos, quorū
 respectu defensionales ad probandum es-
 sent admittendi, veros credunt Actores, super-
 fluum erit, eos ad probandū admittere, qui con-
 2 fessione iudiciali † probati essent, qua nulla for-
 tior probatio inueniri potest. *l. vnica. C. de confess. l.*
qui de inofficioso testamento. de inoffic. testam. Rei scilicet
 communitas ponunt art. 3. quod nō sciunt:
 Item in responsonibus ad octauum articulum
 positionalē Sane si istius loco appouissent, se ex
 alia obligatione d. censum soluisse, ex articulata
 autem obligatione se nihil vnq̄ soluisse, prout
 dicit Episcopus libēter d. articulos admitteret, si
 hoc Actores negissent: Sed fatētur disertis ver-
 bis, se nescire, ex qua obligatione d. censum 25. lib.
 soluerint. Tantū abest, quod probare velint, se
 ex alia causa soluisse. Plane si naturā actionis in-
 spiciamus, Actoris erit, vt affirmantis, probare,
 quod d. censum, 25. lib. ex ista obligatione solue-
 rint: non vero Reorum, qui negarunt. Eorum
 vero esset, (scilicet Reorū) probare se ex alia qua-
 dam obligatione d. censum 25. lib. soluisse, sed
 fatentur, se nescire, ex qua causa soluerint.

Denique articulo sexto cōmunitas: quia scilicet
 ignorant, ex qua causa actoribus d. censum
 soluerint, ponūt sequi: quod si ex articulata ob-
 ligatione Actorum, illa 25. debeāt per specialem
 contractum illis, quod superest, remissum esse,
 quod factum est. Quia non sequitur: si ex aliqua
 obligatione mihi dabis 20. & soluisti decem, ne-
 sciens ex qua obligatione, vt hic, quod reliquos
 decem tibi remisim: Sane si Rei hoc loco posu-
 issent, daß durch einen b. so adern fürgehende con-
 tractum oder Vertrag der vbrig Rest ihnen wird
 nach zelassen: Tunc similiter ad probandum ad-
 mitteret. Sed hoc Rei nō audent dicere: quia eo
 ipso faterentur, se illa 25. lib. ex ea obligatione
 præstitisse. Imo essent sibi contrarij, vt qui ante
 professi sunt, se nescire, ex qua causa d. 25. lib. præ-
 stiterint. Et recte & bene respondent Actores,
 das es ein vngereumbt consequens sey.

Reliqui vero defensionales articuli, parum
 momenti habent, nec poterunt Reos releuare,
 vt supra dictum. Et sane cū articuli defensionales
 releuantes quibus Rei intentionem Actorum
 elidere possunt, probati sint, per confessionem
 Actorum & reliqui probati non releuarent, non

vult Reos inutilibus sumptibus grauare, & pro-
 trahere litē: maxime cum hæc actio oriatur ex
 obligatione, de qua ex actis satis constat: illaque,
 quæ in defensione, & contra d. obligationem ad-
 feruntur à Reis, ab Actoribus non inficiuntur:
 causaque satis sit instructa, per positiones scilicet
 Actorum, defensiones Reorum, & vtrinq̄;
 confessiones partium: cuiusque decisio in puncto
 iuris cōsistat, an obligatus scilicet alicui ex con-
 tractu, vel alia obligatione, soluere annuatim 10.
 certos denarios, libras, marcas, de moneta anti-
 qua, si is per centum & vltra Annos soluerit de
 alia moneta, valoris & ponderis minoris: aut sane
 plane nihil, an is intelligatur præscripsisse,
 quod amplius ab eo decē peti non possint. Vult
 itaque d. defensionales, quatenus irreleuantes,
 reiicere, & causam pro conclusa acceptare, & de-
 finitiue pronūciare, quod iuris est: prout quoti-
 die in Camera obseruatur, quando huiusmodi
 articuli irreleuantes, ad probandū admitti pe-
 tuntur per tex. in l. ampliore. §. in refut. atorii. C. de
 3 appell. Ad iudicis enim † officij pertinet, curare,
 vt finis litibus imponatur c. finem litibus. de dolo &
 contum. l. properandum. Cod. de iud. Releuantes vero
 in elisione vult attendere: quia defensio † habet
 4 vim exceptionis. quæ est iuris naturalis leg. si qui-
 dem. l. defensiones. C. de except. Ideoq̄; si articuli rele-
 uantes nō essent, confessione partis confessi, eos
 admitteret: Sed cum probati nunc sint, nihil opus
 est: imo superfluum esset. Proinde cum consti-
 tuerit, quosdam articulos releuantes, quosdam
 non, aliquos probatos, non nullos vero non esse
 probatos: Cōcludit per supra dicta, illos nō esse
 se admittēdos, sed in causa pronūciādum, quod
 iuris: quia vnica exceptio, scilicet præscriptio
 opponitur. Nec causa est obscura & difficilis.

De recognitione sigillorum, quid faciendum
 sit, facile vult conuenire: Si ex generalibus argu-
 mentis Domini velint ex officio Reis auff die
 Probationschrift vnd Beylagen Handlung auff-
 ertlegen/ licebit per illos. Defensionales nullo mo-
 do posse admitti.

Aliud votum in eadem causa.

D. R. Correferens. Examinatis articulis si Iu-
 dex dubitat, vtrum sint releuantes, nec ne eo ca-
 su non reiicere, sed cum d. clausula *Saluo iure im-*
pertinentium, & non admittendorum, &c. † admitte-
 5 re eos debet: Quia securius est, † superfluum ad-
 6 mittere, quam necessarium reiicere, per iura, vt
Gailius obseru. 81. numero 7. Allegat Specul. Castrenf.
& Alexand. Et semper illam partem eligit, † quæ 7
 minus est onerosa vtrique parti & per quā vtri-
 que parti consulitur. Sic etiam in dubio iudica-
 tur, † Appellationem non esse desertam, quia v-
 8 trique parti consulitur, vt ibid. *Gail. num. 9.*

Estq̄; periculosum, † non audire allegationes 9
 & probationes, *l. argentarius. §. cum autem de edend.*
Paris de Put. de Syndic. c. 1. verb. allegationes. n. 3. Item,
 † Aduocatos partium: Eo ipso enim † Iudex se 10
 facit suspectū: *Lansfr. in clem. sape. verb. de pleno. de verb. 11*
 signif. facitq̄; litē suam, nō admittens exceptiones
 legit-

legitimas, leg. si quis in conscribendo. C. de pact. Specul. in tit. de disputat. & alleg. §. 6. n. 1. Imo etiam non petenti, debet dari defensio, cum sit iuris naturalis, late Paris de Put. c. 4. n. 1. 2. verb. condemnatio.

Quibus accedit, quod neuter partium suam intentionem satis probasset hoc casu: ideoque sequitur, quod dici solet, ubi non satis probatum, tibi nec tu o pronunciat potest, l. hoc autem, §. 4. quib. ex caus. in poss. eatur. In noc. c. solent, in fin. de sent. excom. 13 mun. Probationes enim tibi in causa inducere, est officium partis, non pertinet ad officium Iudicis, l. per hanc, de appellat. l. non ex omnibus, de arbit. Et l. 14 dex tibi cito pronuncians non presumitur bene iudicasse, Paris de Put. c. 8. n. 1. 2. per late ibi allegat. verb. sententia.

His omnibus premis, submissum puto super admissione articulorum defensionalium. Actores enim exceperunt in genere, super impertinentia & irrelevantia eorum, nullam in specie allegando vel deducendo rationem. Verum dominus Referens in suo voto dilucidius ostendit, ex quibus capitibus articuli admittendi non sint: inde huius puncti difficilis redditur decisio.

Mea tamen sententia, exceptio obiecta, adeo liquida non est, ut defensionales statim reici debeant, nec intentio Actorum, ex productis literis obligatoriis, adeo vel fundata, vel non fundata, ut abrupto ulteriori processu, aut causa minus instructa, nec Iudice satis informato, pro alterutra parte, condemnando vel absolvendo pronunciaripotest. Mihi enim dubium non est aliam quantitatem, siue summam esse confessam & solutam, & aliam petitam & probatam: & nisi laicus verisimiliter ostendatur, vel doceatur, confessam & solutam summam descendere ex ea, que petitam & probata est, vix obtinebunt Actores.

E diverso, si reiectis defensionalibus, nudis Reorum negationibus insistamus, iterum periculosum & graue erit, ob dubiam & non sufficientem probationem Actorum, statim Reos absolueri: qui ipsimet per petitionem admissionis articulorum tacite fatentur, suas exceptiones adhuc tenues esse ad effectum elisionis: ideoque latiore eas indigere probatione.

Cum itaque communitas K. vt ego intelligo, tertium ipsorum articulum, & Rei simul, in responsionibus ad 8. positionalem, si non succinctis, tamen æquipollentibus verbis, negent, se 25. libras nummorum debere, & hactenus soluisse, vigore literarum productarum, (quæ negatiua, quia non est pura & simplex, sed aliqua correctione potest esse coarctata, & aliqua ponere in esse, sicque probabilis est) Lanfranc. c. quoniam contra, de probat. numero 15. Grammat. decisio. 59. numero 18. Et sic hic articulus, & alia dependentia ab eo, per iam dicta, concurrentibus & aliis, quæ ulteriori processu magis liquidiora fieri possunt: præsertim vero per penlis recentioribus literis obligatoriis (quæ ostendunt, vel per successiones hereditarias, vel alios contractus, à primis creditoribus, ad alios plures possessores, quorum sunt septem, diuersæ

familiæ, creditum primæ obligationis, siue censum translatum & diuisum esse, nec verisimile sit, ea iura diuersa, iam demum in vnum parentem, videlicet Actorem, reuoluta) ita se habeant, vt ex eis Iudex ad minus incertus & dubius sit, an articuli ad probandum admiti, vel reici debeant: non enim dico, si is liquide de eo constare existimo tali dubio, ubi Iudex etiam in principali, nec ex probatis, nec ex confessis, satis informatus est, statuendum, vt refert D. Gail. in allegato loco, obseru. 81. vt supra in principio huius voti citatus dictum.

E. concludo, tutius, & quodammodo necessarium esse, vt admittis defensionalibus, partes vltterius audiantur, & examinatis responsionibus, super iis detur interlocutoria, temp. s ad vltterius agendum statua ur (vt puta, prout reperientur Referentes, & quatenus ratione cognitionis sigillorum opus fuerit.)

Saluis votis dominorum.

D. Bq. Concludit cum Correferente, considerandum esse medium concludendi, & petitionem: dicit, intricatam esse causam: repetit quædam ex articulis & responsionibus, ubi dicitur de ignorantia Reorum, quoad causam factæ solutionis: quod literæ non expresse probent hanc summam.

Saluis.

D. Is. pariter.

D. Q. Similiter, vt causa fiat planior, quia Iudex tibi potest etiam post conclusionem in causa mouere dubia.

D. G. etiam vult causam melius discuti.

VOTVM XXXIX.

In causa nobilis L. contra Illustrissimos Marckgrauios C.

SYMMARIA.

- 1 Possidens Iudicis auctoritate, bona fidei possessor est.
- 2 Expensas non refundit is, qui iustam habuit causam litigandi.
- 3 Attentata officio Iudicis implorato, de plano, sine libello & litis contestatione reuocari possunt.
- 4 Præcipua, quæ debent attendi, in reuocatione inuouatorum quæ. c. n. 5. b.
- 5 Attentatum esse intra tempus appellationis quæ requirit. c. n. 8.
- 7 Iudex pronuncians, siue bene, siue male, semel factus est officio suo.
- 10 Iudicis inferioris iurisdictione per appellationem ad superiorem ostenditur.
- 11 Attentata siue inuouata, quando sint reuocanda.
- 12 De iuris notorio defectu, siue de non iure petenti, quædo locum habere videatur.
- 13 Reuocatum penitus non dicitur, si reuocatio ea quoad possessionem tantum, & non etiam quoad fructus fuerit.
- 14 Attentatis reuocatis, fructus ad domum spoliati porrandi sunt, expensis inuouantis.
- 15 In possessionem missus Iudicis auctoritate, inordinate